

SZTANDAR LUDU

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

11 miliardów zł. nadwyżki

Preliminarz budżetowy na warsztacie sejmowym

Streszczenie przemówienia min. skarbu Dąbrowskiego

W związku z przedłożeniem sejmowi tegorocznego preliminarza budżetowego min. Skarbu Dąbrowski wygłosił dłuższe przemówienie, w którym scharakteryzował preliminarz.

W porównaniu z rokiem ubiegłym preliminarz tegoroczny wykazuje dużą poprawę, zamyka się bowiem nadwyżką 11 miliardów złotych podczas, gdy tegoroczny wykazywał deficyt przeszło 3 miliardy złotych. Nadwyżka budżetowa odpowiada wpływom z Daniny Narodowej. Nowy preliminarz jest bardziej szczegółowy, dzięki czemu zwiększa dyscyplinę wydatkową. Przewiduje on znaczne oszczędności m. in. i redukcję etatów osobowych. Głównym zadaniem jest wzmocnienie wysiłku dla zrealizowania planu dochodów we wszystkich resortach. Znaczne oszczędności udało się osiągnąć wskutek wyłączenia niektórych grup ludności z zaopatrzenia kartkowego.

W porównaniu z budżetem przedwojennym widzimy znaczne przesunięcia w poszczególnych pozycjach.

ZMNIJSZONE WYDATKI NA ZBROJENIA ZWIĘKSZONE WYDATKI NA WYŻYWIENIE I KULTURĘ

Przed wszystkim w budżecie uwzględnione są wydatki na wyżywienie ludności. Wynoszą one 78,6 miliardów złotych.

Wydatki na ochronę państwa wy-

noszą obecnie 25,2%, przed wojną zaś — 39,2%. Wydatki na rozwój i ochronę człowieka, wynoszą obecnie 47,9%, podczas, gdy przed wojną — 28,8%. Wydatki na rozwój gospodarstwa — obecnie 20,3%, przed wojną — 13,6%. Wreszcie inne wydatki wynoszą 6,6% wobec 18,4% przed wojną.

Ilustracją powyższych zmian jest wzrost liczby studentów w szkołach wyższych, liczby uczniów w szkołach zawodowych, liczby nauczycieli, ilości łóżek szpitalnych. Na uwagę zasługuje zmniejszenie budżetu M. O. N. do 14% wobec 33% przed wojną. Osiągnięcia te są tym bardziej wymowne, że ludność Polski zmniejszyła się prawie o 1/3.

Również po stronie dochodów w porównaniu z budżetem przedwojennym istnieją poważne zmiany. Dochody z monopolu i podatków wynoszą obecnie 60% wobec 84% przed wojną, dochody administracyjne obecnie — 8%, przed wojną zaś 12%. Nowym źródłem dochodów są m. in. różnice cen komercyjnych przemysłu państwowego. Spadły wpływy z tytułu podatku dochodowego i od wynagrodzeń, wzrosły natomiast z tytułu obrotowego.

REFORMA PODATKOWA

Minister podkreśla, że wieś oplaca obecnie jedynie podatek gruntowy. Stosunek rządu do sektora prywatnego ilustruje najlepiej stan faktyczny. Hość przedsiębiorstw prywatnych

pod koniec 1946 r. wzrosła do 340 tys. wobec 270 tys. na początku roku. Idąc po linii postulatów tego sektora rząd podwyższył minimum dochodu wolnego od opodatkowania i znacznie obniżył stawki podatku dochodowego. W tych warunkach należy wymagać, aby sektor prywatny spełniał realnie swoje obowiązki wobec państwa. Dokonana reforma podatkowa wypowiada walkę anonimowości w handlu i wytwórczości prywatnej.

Na uwagę zasługuje fakt, iż obecnie nie obowiązują ani jeden przepis podatkowy przedwojenny.

Jeżeli chodzi o wykonanie budżetu na rok 1946 to należy podkreślić znaczną poprawę w drugiej połowie okresu budżetowego który został zamknięty nie tylko bez preliminarzowego deficytu, ale z nadwyżką ponad 3 miliardy złotych. Stało się to dzięki poczynaniom oszczędnościowym rządu, które rozciągnęły się na wszystkie dziedziny gospodarki, w wyniku czego skarb otrzymał ponad 19 miliardów złotych powyżej pierwotnego planu.

WALKA O STAŁOŚĆ WALUTY

W drugiej części swego przemówienia min. Dąbrowski scharakteryzował strukturę finansów kraju. Nasz aparat finansowy stał się samodzielnym elementem aktywnym, mobilizując ponad 25 miliardów złotych, które rozprawił w kraju, finansując życie gospodarcze. Naczelnym naszym zada-

niem jest gromadzenie oszczędności, któreby umożliwiły finansowanie akcji inwestycyjnej i zwiększających się usług.

Szereg momentów utrudnia politykę finansową, zmuszając rząd do miliardowych wydatków np. finansowanie akcji siewnej i żniwnej, repatriacji, zniesienie świadczeń rzeczowych itd. Aparat finansowy wykazał jednak elastyczność i potrafił dostarczyć nie tylko potrzebnych środków, ale również uchronić rynek przed skutkami szybkiego i obfitego włączania środków pieniężnych w rynek. Byliśmy i jesteśmy — oświadcza minister — zdecydowani jak najenergiczniej wszelkimi środkami bronić stałości naszej waluty.

Dalej minister stwierdza, że aparat finansowy całkowicie panuje nad całością życia gospodarczego, że osiągnął równowagę budżetową, zmniejszył zadłużenie skarbu w Narodowym Banku Polskim, zaś emisję z 1946 roku przeznaczył wyłącznie na cele produkcyjne.

Poza potrzebami inwestycyjnymi i odbudowy wzrosło zapotrzebowanie na kapitały obrotowe. W ub. roku wyniosły one 58 miliardów złotych. Na inwestycje wydano 39 miliardów złotych.

Około 30 miliardów złotych włożono w zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych. Prócz tego zainwestowano wielomiliardowy majątek przydzielony przez repatriantów i osadników. Następnie minister stwierdził, iż pomimo niewątpliwie potępszenia elementy spekulacyjne nadal uprawiają politykę dywersyjną, berując na łatwości naiwnych i zgarbiając ogromne zyski spekulacyjne.

Rząd dąży do stabilizacji wartości pieniądza poprzez wzmocnienie produkcji, uproszczenie wymiany towarów, równowagę budżetową i planową celową politykę kredytową i pieniężną. Rząd jest w trakcie ustalania linii wytycznych dla rozwiązania zagadnień obsługi naszych zobowiązań pożyczkowych wobec zagranicy.

KREDYTY ZAGRANICZNE

Poważnym zagadnieniem jest sprawa dopływu kredytów z zagranicy. W ub. r. oprócz pomocy UNRRA uzyskaliśmy kredyty na zakup demobilu w USA i materiału kolejowego w USA łącznie 90 mil. dolarów, pożyczkę w Szwecji 100 mil. koron, pożyczkę z USA — 28 milionów dol. Dotkliwą dla nas jest odmowa wydania naszego złoła przez Anglię.

Przed rzędem piętrzą się jednak poważne trudności, zwałenie których wymaga maksymalnego napięcia energii zarówno ze strony rządu, jak i całego społeczeństwa. Musimy uświadomić sobie, że odbudowa dokonana będzie głównie własnymi siłami. Oszczędność i praca, to jedyna droga Polski do dobrobytu — kończy min. Dąbrowski.

Czy nowe stronnictwo?

WARSZAWA, (SAP). W kołach politycznych rozeszła się pogłoska o utworzeniu nowego stronnictwa politycznego pod nazwą Polskie Stronnictwo Chłopskie. W skład tego stronnictwa weśloby dotychczasowe PSL. Podobno rozmowy na ten temat toczą się już od pewnego czasu.

Apel Centralnego Komitetu Obywatelskiego Pomocy Ofiarom Powodzi

Alarm powodziowy został odwołany. Przyjeliśmy to wszyscy z ulgą. Odwołanie alarmu oznacza jednak jedynie moment, w którym klęska przestała narastać. Dla społeczeństwa odwołanie alarmu jest momentem, w którym musimy przystąpić do wyłączonej pracy, aby jak najszybciej wyrównać straty wywołane przez powódź i jak najszybciej umożliwić kilkadziesiąt tysięcy zrujnowanych przez nią ludzi powrót do normalnego życia.

Im prędzej ich ubierzemy, do starczy zapasów żywności i niezbędnych przedmiotów domowego użytku i sprzętu kuchennego — tym szybciej będą oni mogli odbudować swe warsztaty pracy i przestać być ciężarem dla społeczeństwa.

Ofiarność społeczeństwa szczególnie w pierwszej fazie klęski, gdy rozszalały żywioł zagarnął coraz dalsze tereny — była ogromna. Chodzi o to, aby się nie wypaliła słomianym ogniem zapalu. Trzeba, aby społeczeństwo zdobyło się na wysiłek nie tylko duży, ale i trwały — póty, póki los powodzi nie zostanie zabezpieczony.

Niezależnie od stale napływających darów w gotówce i naturze w dniach od 20 do 27 bm. organizacje młodzieżowe przeprowadzą zbiórki odzieży, żywności i sprzętu kuchennego na terenie całego kraju, a to w tym celu, aby dotrzeć do każdego domu i do każdego obywatela. Jedynie bowiem tak masowa akcja może przy ograniczonych możliwościach społeczeństwa zapewnić dostateczną pomoc materialową.

Módcę zorganizowaną w PCK, Harcerstwo, OMTUR-ze, ZWM, ZMD, Wiciach, YMCA, AZW i Komitet Koordynacyjny Studenckich Organizacji będzie dysponowała ciężarówkami, objeżdżając wszystkie ulice i osie dla.

Z żadnego domu nie powinna odejść z pustymi rękami.

Nawet najskromniejsza ofiara jest cenna, gdyż wielokrotniona przez liczbę rodzin w Polsce, da nam tony odzieży, żywności i sprzętu gospodarczego.

Dla ułatwienia pracy zbierającym apelujemy do społeczeństwa o przygotowanie paczek zawczasu i zaopatrywanie ich w spis za wartości.

Rezultat zbiórki będzie nie tylko miarą poczucia obowiązku obywatelskiego społeczeństwa i czysto ludzkich uczuć dla nieszczęśliwych, ale i jednym więcej dowodem naszej żywotności jako Narodu i zdolności wychodzenia własnym wysiłkiem z najtrudniejszych sytuacji.

Przewodniczący
Bolesław Bierut
Prezydent R. P.
Skarbnik Generalny
Kazimierz Rusinek
Minister Pracy i Opieki Społ.
Zastępca Skarbnika Generalnego
Władysław Wolski
Wiceminister Admin. Publicznej
Sekretarz Generalny
W. Kościński
Wiceminister Skarbu

Układ z Czechosłowacją oparty jest na solidnych pokojowych podstawach

Przemówienie min. Modzelewskiego (streszczenie)

Przedkładając projekt ustawy o ratyfikacji traktatu o przyjaźni i pomocy wzajemnej między Polską a Czechosłowacją min. Modzelewski wskazuje na wstępnie, że Obóz Demokracji Polskiej już w okresie PKWN, a nawet wcześniej ustosunkował się pozytywnie do republiki Czechosłowackiej. Wyrzuciło się to zwłaszcza w bezapelacyjnym pojęciu polityki Becka, ukoronowanej uderzeniem w plecy Czechosłowacji w roku 1938. Ze strony demokracji czechosłowackiej nastąpiła ponowna odpowiedź, że rząd czechosłowacki jako drugi po Zw. Radzieckim nawiązał stosunki dyplomatyczne z rządem R. P. Pierwsze próby całkowitego unormowania

stosunków między obu krajami wyraziły się w szeregu umów, jak umowy o repatriacji, o rewindykacji, lotniczej i inna.

WSPÓŁPRACA CZECHOSŁOWACKO-POLSKA

Rozwinęła się również współpraca na terenie międzynarodowym. Już po ukonstytuowaniu ONZ stanowiska delegacji obu krajów bardzo często pokrywały się, a w okresie konferencji paryskiej nastąpiło umocnienie tej współpracy. Współpraca między delegacją polską a czechosłowacką na konferencji paryskiej były jak najbardziej przyjazne w zasadniczych sprawach utrwalenia

pokoju w Europie. Stanowiska obu krajów były stanowiskami podobnymi. Jeszcze lepsze wyniki tej współpracy mogły być obserwowane na konferencji min. spraw zagr. w Londynie, gdzie chodziło o rzecz najważniejszą zarówno dla Polski jak i dla Czechosłowacji, a mianowicie o zawarcie traktatu pokojowego z Niemcami. Na tej konferencji w sprawach najważniejszych bezpieczeństwa i pokoju, reparacji, konieczności odbudowy przede wszystkim krajów zniszczonych, stanowiska obu rządów były identyczne. Jest to zrozumiałe, bowiem nie tylko daleka historia, ale i niedawne lata postawiły oba narody w obliczu krańcowego niebezpieczeństwa zagłady przez Niemcy. Obydwa kraje zrozumiały, że tylko wspólnym wysiłkiem i jak najszerzą współpracą mogą bronić się skutecznie przeciw możliwości nowej agresji. Owocem tego zrozumienia było podpisanie układu. Omawiając poszczególne punkty paktu min. Modzelewski zwraca uwagę na część wstępną, która mówi, że u podstaw układu leżą wnioski wyciągnięte z doświadczeń ostatniej wojny, która postawiła obydwie kraje w obliczu wielkiego niebezpieczeństwa oraz świadomość żywotnych interesów dających do wspólnej obrony na wypadek wznowienia przez Niemcy nowej agresji.

Wykonanie wyroku na Rudolffie Hoessie

Dnia 16 bm. o godz. 10,8 wykonano przez powieszenie wyrok na Rudolffie Hoessie b. komendantzie obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Po stwierdzeniu zgonu przez lekarza więziennego ogłoszono wykonanie wyroku o godz. 10,28. Hoessa stracono poza terenem obo-

zu oświęcimskiego w miejscu, gdzie był wydział polityczny obozu.

Przy wykonaniu wyroku obecni byli przedstawiciele rządu, prokuratury w Wadowicach i Urzędu Bezpieczeństwa w Krakowie. Wadowicach i Oświęcimiu.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Drugie posiedzenie sesji budżetowej Sejmu Ustawodawczego

WARSZAWA (PAP). W dniu 16 bm. o godz. 10.15 marszałek Sejmu Ustawodawczego Kowalski otworzył 10 posiedzenie Sejmu, drugie — w ramach Sesji budżetowej. Trzy zasadnicze punkty porządku dziennego — to: ratyfikacja układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy z Czechosłowacją, 2) prowizorium budżetowe na 2 kwartał, 3) i projekt planu inwestycyjnego.

Frekwencja posłów bardzo wysoka, jak w pierwszym dniu obrad sesji budżetowej. W pierwszym rzędzie ław rządowych prem. Cyrankiewicz, wiceprem. Gomułka, Korzycki i marsz. Żymierski.

Po powołaniu sekretarzy posłów Banczerza i Kurkiewicza zatwierdzono sprawę urlopu kilku posłów na całą sesję. Sprzeciw posła Mikołajczyka przeciw udzielaniu urlopów po wyjaśnieniach marsz. Kowalskiego został odrzucony przez Izbę. Pierwszym punktem porządku dziennego było pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Czechosłowacką. W tej sprawie zabrał głos witań okłaskami Izby min. Spraw Zagranicznych ob. Zygmunt Modzelewski. Przemówienie min. Modzelewskiego było wielokrotnie przerywane okłaskami całej Izby. Szczególnie gorąco przyjmowano wyjaśnienie na temat znaczenia artykułów układu przewidujących automatyczną pomoc na wypadek agresji niemieckiej, czego nie gwarantował Polsce żaden z paktów sojuszniczych przed 1939 r. Izba okłaskuje słowa min. Modzelewskiego, który przypomina, że takie same artykuły znajdują się w układach z Jugosławią, co jest najlepszym ostrzeżeniem dla ewentualnych agresorów. Izba przyjmuje z aplauzem oświadczenie, że w dniu 16 bm. rozpoczęły się w Pradze polsko-czeskie rokowania handlowe pod przewodnictwem min. Hilarego Minca. Okłaskami przyjmuje również Izba twierdzenie ministra o równości podobieństwa i identyczności (zbieżności) poglądów polsko-czeskich w sprawie utrwalenia pokoju, oraz słowa zdradzające wiarę w zatwierdzenie naszych granic na Odrze i Nysie.

Manifestacja na rzecz ZSRR

Min. Modzelewski mówi, iż opinia polska z uznaniem przyjęła oświadczenie ministra spraw zagranicznych ZSRR Mołotowa w sprawie polskich

Tiso skazany na śmierć

BRATYSŁAWA. — Wysoki sąd w Bratysławie skazał na śmierć, przez powieszenie, doktora Józefa Tiso. Sąd skazał go jednocześnie na utratę praw cywilnych i konfiskatę majątku.

Ks. Tiso, były szef państwa słowackiego z ramienia Osi, wysłuchał wyroku zrezygnowany, spokojnie.

Przed ogłoszeniem wyroku adwokat księdza Tiso, naprzódno starał się o wznowienie debaty przedstawiając dokument, który jakoby miał wnieść nowe fakty do spraw, lecz które go treści nie została ogłoszona. Przypuszczalnie adwokat wnie sie prośbę o łaskę dla Tiso.

Durczanski, b. minister spraw zagranicznych rządu słowackiego, któremu udało się zbiec, został skazany zaocznie na śmierć, przez powieszenie, utratę praw i konfiskatę majątku.

Sprawa Sano Macha, byłego ministra spraw wewnętrznych, została wydzielona i będzie rozpatrywana później. Mach jest chory i leży w szpitalu.

granic zachodnich. Na sali podnosi się kilkuminutowa owacja, w której biorą udział wszyscy. Posłowie gorąco okłaskują wywody min. Modzelewskiego dając wyraz wdzięczności dla Sojuszniczego Związku Radzieckiego na nieustające poparcie Polski i sprawy naszych granic zachodnich. Gorąco reaguje również Izba na słowa min. Modzelewskiego, gdy mówi on o poparciu udzielonym sprawie naszych granic przez min. spraw zagraniczn. Bidault. Obie te manifestacje wywołały ogólne zainteresowanie i ożywienie w łóżach dyplomatycznych.

Tuż po wygłoszeniu przemówienia min. Modzelewskiego zawierającego słowa podziękowania Zw. Radzieckiemu za jego stanowisko w sprawie naszych granic zachodnich członkowie Tow. Przyj. Polsko-Radzieckiej wręczyli podczas posiedzenia wizytkę biało-czerwonych róż ambasadorowi Lebediewowi, jako wyraz najwyższych uczuć wdzięczności dla ZSRR. Po zakończeniu przemówienia min. Modzelewskiego, marszałek Kowalski oznajmia, że dyskusja nad projektem odbędzie się przy drugim czytaniu, po czym Izba przechodzi do drugiego punktu porządku dziennego, sprawozdania komisji skarbowo-budżetowej z prowizorium budżetowym na 2 kwartał br.

Prowizorium budżetowe na 2 kwartał

Incydent z Mikołajczykiem

Głos zabiera w imieniu Komisji poseł Wyrzykowski (SL), który wy

jaśnia różnicę między budżetem zeszłorocznym, a preliminarzem na rok budżetowy 1947 r. Proponowane prowizorium budżetowe na 2 kwartał zamyka się w sumie odwoływającej 1/4 kredytów przewidzianych w preliminarzu na cały bież. r. budżetowy. W sprawie tej złożony został wniosek mniejszości przez posła Kiernika PSL zimerzający do przyjęcia prowizorium budżetowego na ten sam okres w wysokości kredytów uchwalonych na podstawie dekretu z 17. XII. 46 r. na pierwszy kwartał 1947. Referent wyjaśnia, iż niemożliwym jest przyjęcie prowizorium budżetowego na 2 kwartał w granicach ustalonych dla 1 kwartału, a to w związku z rosnącymi zadaniami państwa w dziedzinie odbudowy i realizacji planu inwestycyjnego. Z tego względu poseł Wyrzykowski zwraca się do Izby o przyjęcie projektu prowizorium budżetowego na 2 kwartał w brzmieniu rządowym i o odrzucenie projektu mniejszości. Dla przykładu cytuje analogiczny wypadek przyjęcia prowizorium budżetowego w roku 1924 w okresie stabilizacji finansów dokonywanej przez Wł. Grabskiego.

W tym momencie przerywa referentowi poseł Mikołajczyk, który zapytuje „A jak pan wtedy głosował?” Poseł Wyrzykowski odpowiada, że głosował za takim prowizorium, tak samo głosowali wtedy wszyscy, gdy było to konieczne. M. in. głosował tak samo poseł Kiernik.

Na uwagę posła Mikołajczyka na temat wierności, jaką zachował poseł Kiernik dla swej ideologii poseł Wyrzykowski odpowiada: „Ale ja

tekę ministerialnej z rąk takiej kreacji sanacyjnej, jaką jest Raczkiwicz nie przyjmowałem”. Oświadczenie to wywołuje okłaski i wesołość na ławach poselskich. Kończąc poseł Wyrzykowski wnosi o przyjęcie rządowego projektu ustawy. Wniosek mniejszości referuje krótko poseł Bryja wyrażając pewne zastrzeżenia w stosunku do projektu rządowego. Wniosek mniejszości zmierzający do przyjęcia prowizorium budżetowego na 2 kwartał do wysokości prowizorium na pierwszy kwartał w głosowaniu uzyskuje tylko głosy na ławach PSL! Przeciwno wypowiada się reszta Izby wobec czego wniosek mniejszości upada. W drugim i trzecim czytaniu rządowego projektu ustawy zostaje on przyjęty olbrzymią większością głosów. Zwracano uwagę, że za rządowym projektem głosował również poseł Wycech (PSL).

Izba przechodzi następnie do trzeciego punktu porządku dziennego. Głos zabiera prezes Centralnego Urzędu Planowania min. Bobrowski, którego przemówienie o planie inwestycyjnym na rok 1946 podamy jutro. Po zakończeniu przemówienia min. Bobrowskiego marszałek Kowalski oznajmia, iż oba projekty ustaw zostaną odesłane do Komisji Skarbowo-Budżetowej. Na tym porządek dzienny został wyczerpany. Marszałek Sejmu zakomunikował Izbie, iż wpłynęło 5 interpelacji Klubu Posłów PSL i interpelacja grupy posłów SD. Wszystkie interpelacje zostaną odesłane prezesowi Rady Ministrów.

Przemówienie min. Modzelewskiego

(Ciąg dalszy ze str. 1)

WSPÓLNA OBRONA PRZED AGRESJĄ

Min. Modzelewski podkreśla również, że wspólna obrona w czasie niebezpieczeństwa leży w interesie zachowania pokoju powszechnego i bezpieczeństwa międzynarodowego, co jest najważniejszym celem ONZ, do której obydwa kraje należą. Min. odczytuje następnie artykuł 2 i 3 układu, które to artykuły zawierają potwierdzenie powyższych założeń, po czym wskazuje, że artykuł 2 mówi, iż Polska i Czechosłowacja nie będą czekać, aż możliwość niemieckiej agresji przyjmie realne kontury, ale już wtedy, gdy pojawią się pierwsze symptomy zarówno rząd czechosłowacki jak i polski będą wspólnie podejmować wszelkie kroki, by te możliwości zostały zduszone w zarodku. Jest to wielka zdobycz demokracji polskiej, która po zwalała dwóm słowiańskim sąsiadom Niemiec na wspólną akcję o utrzymanie pokoju tej części Europy, a jest wzmocnieniem pokoju światowego (okłaski).

Jeśli chodzi o art. 3 to trzeba zwrócić uwagę, że żaden z paktów sojuszniczych przed 1939 rokiem nie gwarantował Polsce automatycznej pomocy na wypadek agresji Niemiec. Natomiast układ z republiką czechosłowacką mówi b. wyraźnie, że w każdym wypadku, gdyby jedna ze stron była wciągnięta w działania wojenne przeciw Niemcom, lub jakimkolwiek innemu państwu, które sprzymierzyłyby się z Niemcami strona druga natychmiast bez żadnych rozmów, bez żadnej kwestii zobowiązana jest nieść pomoc w postaci środków będącymi w jej rozporządzeniu (burzliwe okłaski). Mówca podkreśla, że sam fakt istnienia takiego punktu w układzie jest środkiem do utrwalenia pokoju. Agresor będzie się bał agresji i będzie zmuszony do prowadzenia polityki umiarkowania i do liczenia się z naszą polityką pokoju, wiedząc, że na zaciepienie jednego z państw będzie miał natychmiast bez żadnych dyskusji do czynienia ze wszystkimi naszymi sojusznikami. Mamy przecież takie same artykuły w układzie o wzajemnej pomocy z republiką Jugo-

słowiańską i ZSRR. Art. 3 układu gwarantuje w sposób jawny i widoczny podstawy pokoju na naszej granicy zachodniej.

Następnie min. Modzelewski omawia protokół będący załączony do układu. Część pierwsza tego protokołu mówi, że obie strony najpóźniej w ciągu 2 lat zatwierdzą zgodnie wszystkie kwestie terytorialne. W części drugiej mówi się o konieczności rozbudowy stosunków gospodarczych i kulturalnych między obu krajami. Część trzecia przewiduje zapewnienie Polakom w Czechosłowacji oraz Czechom i Słowakom w Polsce możliwości rozwoju narodowego, politycznego, kulturalnego i gospodarczego.

WSPÓLPRACA GOSPODARCZA

Już komunikat wydany natychmiast po podpisaniu układu o przyjaźni wyrażał konieczność zawarcia w najbliższym terminie traktatu handlowego i nawigacyjnego, układu o bieżących obrotach towarowych i usługowych, oraz układu o dostawach inwestycyjnych. W ramach tych układów Polska ma dostarczać węgiel, cynk, energię elektryczną i inne towary i usługi, a Czechosłowacja materiały inwestycyjne, surowce, artykuły przemysłowe i inne artykuły. Przewidziano zawarcie układu o współpracy przemysłowej dotyczącej w szczególności odbudowy obiektów przemysłowych o dużym znaczeniu wykorzystania zdolności produkcyjnej przem. obu krajów. Przewidziano zawarcie układu o przewóz i tranzyt i układu płatniczego. Obroty oparte o te układy mają osiągnąć w ciągu 5 lat wysokość 200—300 milionów dolarów. Wspomniany komunikat przewidywał również podpisanie konwencji kulturalnej, i podniesienie poselstw w Pradze i Warszawie do rang ambasad.

WSPÓLPRACA KULTURALNA

W najbliższym czasie będzie podpisana konwencja kulturalna, która jest już parafowana, a w dniu 16 bm. dele-

gacja polska pod przewodnictwem min. Minca rozpoczęła rokowania w Pradze o zawarcie wszystkich wyliczonych powyżej układów natury gospodarczej, finansowej i komunikacyjnej (burzliwe okłaski). Min. Oświaty wydał również polecenie aby na Spiżu i Orawie tam, gdzie jest ludność czechosłowacka zapewnić wolność chodzenia do szkół, w których dzieci uczęłyby się w języku słowackim. Takie same zarządzenia są wydane również gdzie indziej, jeśli znajdują się tam obywatele narodowości czeskiej względnie słowackiej, którym również chcemy umożliwić nauczanie w języku własnym. Min. Modzelewski wyraża przekonanie, że i ze strony czechosłowackiej będą podjęte podobne kroki, czego pierwszą oznaką jest to, że rząd czechosłowacki w osobie prem. Gottwalda interesuje się bezpośrednio tymi sprawami, Polska na Zaolziu od czuje dobre skutki układu o przyjaźni polsko-czechosłowackiej.

KWESTIE SPORNE

Punkt protokołu przewidujący załatwienie w ciągu 2 lat spraw terytorialnych wymaga dłuższego omówienia. Były to czynione ze strony elementów nieprzyjanych demokracji polskiej i czechosłowackiej próby osłabienia znaczenia naszego układu o przyjaźni. Mówca podkreśla tu, że w rokowaniach tych posługiwano się zapewne nowymi nieznanymi w naszych stosunkach przed rokiem 1939 metodami regulowania spraw międzynarodowych. Z obydwu stron istnieje dobra wola do załatwienia wszystkich spraw i dlatego zaczynając od Zagadnień, które już w tej chwili są realizowane stwarza się atmosferę, w której wszystkie sprawy będące jeszcze w tej chwili w zawieszaniu byłyby załatwione całkowicie bez reszty w przyjętym dwuletnim terminie. „Bowiemy nasz układ z Czechosłowacją — mówi minister — nie jest układem opartym na koniunkturze, lecz jest oparty na solidnych podstawach, a mianowicie na wspólnym celu utrwalenia pokoju w Europie i zabezpieczenia się przed możliwością agresji niemieckiej. Te dwa cele to nie są cele

(Ciąg dalszy na str. 5)

Przegląd prasy

W związku z wystąpieniem Marshalla w Moskwie, w którym zażądał on rewizji granic polsko-niemieckich, tłumacząc to obawą, aby Niemcy nie stały się „przeludnionym zaułkiem” i „skupiskiem nędzarzy w centrum Europy”, Waclaw Jastrzębowski w „Robotniku” snuje następujące rozważania:

„Wartość wszelkiej produkcji wynosiła w Niemczech 115 miliardów zł., a w Polsce 19 miliardów zł. W przeliczeniu na głowę ludności wynosiło to u nich 1760 zł., u nas 610 zł. Ziemia Odzyskana stanowiła w ówczesnej produkcji niemieckiej 9% jak to obliczył Departament Stanu USA. Gdyby je więc wówczas oddać Polsce, przesiedlając do Rzeszy wszystkich Niemców, mielibyśmy tam produkcję na głowę ludności 1602 zł., a u nas 946 zł. A więc gdyby nawet wysiedlili Niemcy nie w ogóle w Rzeszy nie produkowali, gdyby nawet byli na wyłącznym utrzymaniu rodaków, oraz gdybyśmy produkowali na Ziemiach Odzyskanych tyle samo, ile przed tym Niemcy, utrzymując jednocześnie niezmienną produkcję reszty kraju — nawet przy tych założeniach nierealnych i silnie osłabiających wymowę zjawiska — bogactwo Niemca byłoby o 60% większe niż bogactwo Polaka. Wprowadzając bardzo ogólną poprawkę, że przesiedleni Niemcy produkowałby jednak coś niecoś na nowych siedziwach, np. 20% tego, co dawniej, oraz że produkcja Ziemi Odzyskanych spadłaby o np. 10%, otrzymalibyśmy produkcję na głowę ludności u nich 1633 zł., u nas 913 zł., więc bogactwo Niemca byłoby o 97% większe, niż bogactwo Polaka. Dodajmy, że tak określone bogactwo Niemca byłoby o 117% wyższe, niż obywatela ZSRR, o 172% większe niż Rumuna, o 155% większe, niż w całej Europie rolniczej, tylko o niespełna 11% niższe, niż Francuza.

Czy właśnie taka proporcja za możności człowieka w Niemczech i w krajach z nimi sąsiadujących stwarzałaby „skupisko nędzarzy w centrum Europy”? czy tak właśnie pozłomy życia oznacza należało za właściwe pod kątem humanitaryzmu i równowagi europejskiej? Czy też poziom życiowy Niemców, aczkolwiek w Europie środkowej i wschodniej najwyższy, byłby ciągle jeszcze za niski? Hełż razy ma być Niemiec bogatszy od Słowianina, aby to uznać za już „właściwe”, do tej proporcji dopasowując nasze granice?”

Dwa lata minęło od śmierci F. D. Roosevelta, w związku z tym „Głos Ludu” pisze:

„Współczesni nazywali go Wielkim Prezydentem... Roosevelt należał bezspornie do najwybitniejszych postaci historii Stanów Zjednoczonych Ameryki. Roosevelt nie zawiódł nadziei, które pokładał w nim szary obywatel, prosty człowiek amerykański...”

Roosevelt nie był ani komunistą, ani socjalistą. Ten godny następcę Jeffersonów i Lincolnów był postępowym demokratą amerykańskim. Jego postępowy konsekwentny demokratyzm zbliżył go do ludzi pracy i ich organizacji, zwłaszcza zawodowych. Demokracja i postęp wytyczyły Rooseveltowi drogę współpracy ze związkami zawodowymi na zewnątrz, drogę współdziałania z antyfaszystowskimi i narodowowyzwoleńczymi ruchami na zewnątrz. W całym t. zw. „zachodnim świecie” Roosevelt był głównym propagatorem i ordynikiem konsekwentnej aż do końca walki z faszyzmem i hitleryzmem. Dlatego imię jego odczajają szacunkiem i sympatią miliony ludzi na całym świecie.”

Złóż datek na Fundusz Społeczny Ziemi Zachodnich

SABLE ISLAND — cmentarz Atlantyku

Sto siedemdziesiąt mil na południowy wschód od Halifaxu, na drodze morskiej między Ameryką a Europą, zagubiona wśród Oceanu Atlantyckiego, leży wyspa Sable Island (Piaszczysta Wyspa) — postrach wszystkich marynarzy. Kryje ona wśród swoich piasków ponurą tajemnicę rozbitych okrętów. Pierwsze jej ofiary datują się już od czasów odkrywczycy, a piaski jej są nie nasycone i do tej pory pochłaniają liczne wraki rozbitych okrętów. Brzegi Sable Island usiane są szczątkami setek okrętów i dzisiaj jeszcze mimo udoskonaleń technicznych wyspa jest już koszmarnym widmem, które przeraża załogi okrętów.

NIUCHWYTYE BRZEGI

Piaszczyste jej brzegi, rozciągające się na przestrzeni 45 km są niuchwyte dla kartografów, gdyż — stale zmieniają swoje położenie. Ocean nadgryza zachodnie jej wybrzeże, które w ciągu siedmiu lat cofa się o 1,5 km. Latarnia morska wybudowana w 1883 roku, w tej chwili jest już pod wodą, daleko oddalona od brzegu. Nowa, wybudowana w roku 1917 na środku wyspy, stale zbliża się do jej brzegów. Kontury wyspy dla ułatwienia żeglugi mogłyby być oznaczone przez pływające boje lub statki latarnie, jednak boje stale są zrywane przez burzliwy Ocean, na statki — latarnie nikt nie chce się zgłosić, gdyż w tych warunkach są one pływającymi więziami.

NIESPODZIEWANI MIESZKAŃCY

Sable Island to kawał Sahary na arktycznych morzach. Stanowi ona ponurą pustynię, gdzie króluje tylko piasek, sól i morze. Na środku wyspy znajdują się wielkie kępy suchej trawy i karłowatych krzewów, stanowiące pożywienie dla 400 zagadkowych mieszkańców — małych ponny (szkockie konie),

które nie wiadomo skąd się tutaj wzięły i jakim cudem żyją. W lecie małym mieszkańcom składają wizyty foki, które z piaszczystych wybrzeży wyspy urządziły sobie modną plażę.

WIĘZNIOWIE SABLE ISLAND

Na tej osobliwej pustyni, otoczonej bezmiarem oceanu, żyją strażnicy dwóch latarni morskich, obsługa stacji radiotelegraficznej i meteorologicznej oraz załoga ratownicza — w sumie 20 mężczyzn i 3 kobiety. Są oni więźniami Oceanu, gdyż urzędowy statek kanadyjski przybywa tutaj tylko trzy razy do roku. Jest to mały kuter Lady - Laurier, niestrudzony łącznik wyspy ze światem. Dobrze wiecie do wyspy nie jest jednak zabawka, gdyż jest ona oto

czona archipelagiem zdradliwych mielizn i lach piaszczystych. W roku 1945 w grudniu Lady - Laurier musiała 23 dni krążyć dookoła wyspy zanim udało się jej spuścić szalupę ze świątecznym indykiem i z przesyłkami dla więźniów Oceanu.

PONURA HISTORIA PISANA NA PIASKACH

W piaskach Sable Island odnaleziono monety i broń z czasów Krzysztofa Kolumba, które świadczą, że historia tej wyspy zaczyna się w tamtych odległych wiekach. Od tego czasu wraki rozbitych okrętów, pływających pod wszystkimi banderami świata tworzą niema i tragiczną historię wyspy — cmentarzyska.

Druga wojna światowa posiada również swą kartę w historii wyspy. Dnia 7 marca 1942

roku amerykański transportowiec „Independence — Hall” o pojemności 10 tys. ton wpadł na piaszczysty brzeg, został przepołowiony, zalany przez wodę i zasypany przez zalejącą burzę piaszkową. W tym samym roku bombowiec Hudson lecący w kompletnej mgłę zawadził skrzydłem o antenę stacji radiowej i zginął w falach oceanu. Więcej szczęścia miała załoga rozbitego Liberatora, która w roku 1944 wyratowała z fal oceanu kanadyjską drużynę ratowniczą. W czasie wojny istniał plan stworzenia na Sable Island bazy lotniczej, wszelkie próby nie udały się jednak, gdyż warunki atmosferyczne: stałe wiatry i burze piaszkowe, wykluczają lądowanie samolotów. Sable Island jest zazdrośna i strzeże swych tajemnic.

ab.

Statek olbrzym na mieliznie

LONDYN. — Agencja Reuteira donosi, że największy na świecie statek transatlantycki „Queen Elisabeth” o wyporności 85 tys. ton osiadł na mieliznie w odległości 12 km. od portu Southampton. Statek który podczas wojny służył jako transportowiec dla wojska, odbył swoją pierwszą podróż po wojnie i powracał z Nowego Jorku, mając na pokładzie swym 2.446 pasażerów.

Nowy pocisk raketowy

Towarzystwo lotnicze Fairley podało do wiadomości, iż zakończono próby lotu pierwszego, kontrolowanego przez fale radiowe, pocisku raketowego w Wielkiej Brytanii, który może rozwijać szybkość ponad 800 km na godzinę. Dokładnej szybkości nie ujawniono. Rakietę może wznieść się na wysokość 9.600 m, i kierowana z ziemi może lecieć we wszystkich kierunkach i zmieniać poziom. Model pocisku został wystawiony na wiod publicznym i jednocześnie wyświetlono film, pokazujący jeden z lotów próbnych. Pocisk może być przygotowany do wystrzelenia w ciągu niecałej półtorej minuty.

Sposób na skrócenie mówców

Jeden z klubów brytyjskich wynalazł oryginalny i skuteczny sposób na zahamowanie zapędów krasomówczych swych szanownych członków.

Każdy mówca, rozpoczynający mówę, otrzymuje do rąk 5 kilogramową bryłę lodu, którą musi trzymać w czasie przemówienia. Gdy bryła się stopi — czas przemówienia mija.

Od tego czasu jeszcze się nie przydarzyło, aby mówcy przemawiali więcej niż 2—3 minuty — tak bardzo śpieszą się z wypowiedzeniem swych myśli i oddaniem bryły lodu następnym amatorom oracji.

Stassen o swej rozmowie ze Stalinem

MOSKWA, (PAP). Harold Stassen, przyjął przed swym wyjazdem z Moskwy dziennikarzy i oświadczył im, że podczas konferencji z generalisimum Stalinem interweniował w sprawie korespondenta moskiewskiego dziennika amerykańskiego „New York Herald Tribune”. Stassen podkreślił, że dziennik ten jest pismem partii republikańskiej, tj. największej partii politycznej w Stanach Zjednoczonych.

Generalisimum Stalin odpowiedział, że fakt, iż „New York Herald Tribune” nie ma w Związku Radzieckim korespondenta, należy przypisać przypadkowi, a nie celowej polityce. Stassen podkreślił, że dziennikarze amerykańscy w pogoni za sensacją często podają wiadomości na nieczym nieoparte i nie odpowiadające prawdzie.

Stassen stwierdził dalej, że podczas konferencji teherańskiej, gdzie obrady toczyły się, jak wiadomo, w bardzo przyjaznej atmosferze, jeden z dziennikarzy amerykańskich podał zmyśloną wiadomość, że generalisimum Stalin rzekomo uderzył marszałka Timoszenko. Stassen oświadczył, że wiadomość ta poza całą jej fantastycznością jest dlatego nonsensem, że marszałek Timoszenko w ogóle nie brał udziału w konferencji teherańskiej.

Generalisimum Stalin — dodał Stassen — zaznaczył, że wiadomości tego rodzaju budzą niesmak w Związku Radzieckim.

Stassen przyznał, że wśród korespondentów amerykańskich są dziennikarze nieodpowiedzialni. Jednakże, jeżeli poważne pismo przekona się o tym, to korespondent zostaje odwołany. Generalisimum Stalin stwierdził, że na początku korespondent taki podaje szereg sensacyjnych wiadomości, na których redakcje robią pieniądze, a następnie dopiero odwołują korespondenta.

Następnie Stassen oświadczył, że Stany Zjednoczone i Związek Radziecki muszą znaleźć sposób pogłębienia współpracy w dziedzinie prasy, handlu zagranicznego i wymiany kulturalnej.

Zdaniem jego, współpraca ułożyłaby się lepiej, gdyby wiadomości ze Związku Radzieckiego były podawane bez cenzurowania. Stassen stwierdził, że generalisimum Stalin odpowiedział mu, iż w Związku Radzieckim byłoby trudno usunąć cenzurę wiadomości wysyłanych za granicę. Minister Molotow próbował uznać to kilkakrotnie, lecz za każdym razem musiano wprowadzić cenzurę na nowo. Jesienią 1945

roku cenzura została zniesiona. Stalin udał się na urlop, a wtedy niektórzy korespondenci zagraniczni podali szereg wiadomości twierdzących, że jakoby Molotow zmusił go do tego urlopu. Następnie pisali oni, że Stalin powinien wrócić do Moskwy i usunąć Molotowa ze stanowiska. Wiadomości tego rodzaju wywołują oburzenie w narodzie radzieckim. Trzeba więc było na nowo wprowadzić cenzurę.

Następnie Stassen oświadczył dziennikarzom, że dalsze szczegóły swej rozmowy ze Stalinem poda po powrocie do Ameryki.

Magazyn żywności... pod biegunem

Adm. Byrd proponuje wykorzystać „naturalną lodownię”

Admirał Richard Byrd, powróciwszy do Waszyngtonu ze swej wyprawy antarktycznej, oświadczył, że olbrzymie pola lodowe na biegunie są doskonałą naturalną lodownią olbrzymich wymiarów, mogącą służyć do przechowywania zbiorów. „Nad-

wyżka produktów żywnościowych może być tam zamagazynowana jako rezerwa na lata nieurodzaju i pewien jestem, że przechowałaby się znakomicie”. Zdaniem Byrda, ludzkość mogłaby być tym sposobem zabezpieczona przed latami głodowymi.

Z wędrówki po Zachodzie

WROCLAW

miasto czterech wyższych uczelni

(Od własnego korespondenta)

reklamami. Zmartwieni wychodzimy przed dworzec. Co dalej robić — część bagażu mamy przy sobie, część zaś została w pociągu. Po półgodzinnym czekaniu decydujemy się ruszyć na miasto. Nagle przed dworzec zajeżdża stary „Fiat” (pamiętający chyba jeszcze pierwszą wojnę światową) nadawany walizkami. Z okien wyglądają roześmiani koledzy, którzy całą drogę popędza li szoferą w pogoni za „tajemniczą Zosią”, wzbudzając sensację na obu dworcach i na ulicach. Wreszcie już bez przygód ruszamy tramwajem na miasto. Na ulicach zwracają uwagę liczne hasła wywieszane z okazji „Tygodnia Ziemi Zachodnich”. Mimo wczesnej godziny na ulicach panuje ruch. Śpieszą do pracy kolejarze, robotnicy fabryczni, ciągną wozy wyładowane pieczywem. Wszędzie słychać tylko język polski, Niemców prawie że nie widać i nie słychać. Tylko z rzadka gdzieś pod mu rem przemyka się nieśmiało jakaś zahukana Niemka ubrana w wytarte palto i stary niemożny kapelusz.

Przypomina mi się lipiec 1945 r. Wtedy Polaka można było ujrzeć jak

to się mówi na lekarstwo. Wszędzie zaś byli Niemcy. Dziś zmieniło się wszystko do gruntu. Znikły zupełnie niemiec ki tupet i buta. Głośno rozlega się w budzącym się mieście krzyk gazetiarza. Pędzi przed siebie roznosząc drukowane słowo polskie. Na sklepach, rogach ulic widnieją napisy polskie, zdobią wy stawy wykwiłtne artykuły spożywcze, białwatne, żelazne z polskich fabryk.

Przed sklep spożywczy zajeżdża typowy polski chłop w baranicy na głowie pokrzykując od czasu do czasu na konia: „A stójże ciorobol!” Gdyby nie to, że jeszcze gdzieś niedługo widnieje ja ki stary niemiecki napis wydawałoby się mogło, że miasto to nigdy nie należało do Niemiec. Bezapelacyjnie panuje w nim duch polski.

Przez zniszczone śródmieście dobijamy wreszcie do dzielnicy uniwersyteckiej. Tu dopiero rozpoczyna się właściwe życie, stąd wychodzi rozmach, którego nabiera już powoli całe miasto. Wszystkie tramwaje zapelnione studentami, ulicami ciągną tłumy akademików w białych, niebieskich i czerwonych czapkach. W chwili obecnej we

Wrocławiu znajdują się 4 wyższe uczelnie — Uniwersytet z Politechniką, Wyższa Szkoła Handlowa i Akademia Sztuk Pięknych. Skupiają one ponad 7 tys. studentów zamieszkujących w pobliskich domach akademickich i na kawalerkach. Dowiaduję się, że przeciętnie na studenta wypada jeden pokój. Porównuję to ze stanem mieszkaniowym w Lublinie i rzecz jasna porównanie to wypada na niekorzyść Lublina. W tym 200.000 mieście studentów stawia się na jednym z czołowych miejsc. Wojewoda Piaskowski w rozmowie ze mną opowiada o swych planach w dziedzinie polepszenia bytu studentów i ubolewa nad ich złymi warunkami.

Jednym z najslusniejszych posunięć rządu było bezsprzecznie otwarcie we Wrocławiu Uniwersytetu i Politechniki. Ten ośrodek kulturalny przyczynia się naprawdę do szybkiej repolonizacji Ziemi Zachodnich.

Wspaniale kwitnienie słońce przyświeca mej przechadze po mieście, które żyje dziś pod wrażeniem „Tygodnia Ziemi Zachodnich”, chociaż większość uroczystości odbyła się w Wąbrzeźnie

w niedzielę. Tutaj uczczono „Rozpoczęcie Tygodnia” akademią, na którą przybył wicepremier Korzycki. Wznaga się ruch na ulicach do tego stopnia, że na skrzyżowaniach zachodzi konieczność regulowania ruchu przez milicjantów. Na ul. Księcia Józefa Poniatowskiego dobiega mnie potężny wrzask. Odruchowo przyspieszam krok. Żyłka dziennikarska pędzi mnie tam, gdzie się dzieje coś niezwykłego. Tymczasem doznaję milego rozczarowania. Na olbrzymim placu obok gimnazjum i liceum państwowego bawią się setki dzieci ci w wieku szkolnym. Ten radosny gwar, ten krzyk niosący się na kilkaset metrów — jakże przyjemnie brzmi polską nutą w polskim Wrocławiu.

Przeglądam się prowadzonym pośpiesznie remontom domów i sklepów. Rozpoczęła się wiosna, a z nią i sezon budowlany. Wkrótce prace te ruszą szybko, gdy nadane zostaną akty własności. Jedyna rzecz, która mnie razi to istne zwaly śmieci i odpadków leżące przed domami tak zamieszkałymi jak i opuszczonymi. Ale na szczęście Zarząd Miejski i w tej dziedzinie rozpoczął pewne prace. Można się spodziewać, że wkrótce Wrocław przybierze schludny wygląd tak jak i inne miasta zachodnie.

Przed wieczorem z fabryk, urzędów, uniwersytetów wylewa się potężna fala ludzi śpiesząca w stronę przedmieść Wrocławia. Ponad nimi góruje potężny polski język, potężny polski duch obecniujący niepodzielnie w władanie stary gród piastowski.

A S

Na stacji w Lublinie jak zwykle tłok. We wszystkich oknach pociągu wrocławskiego mienią się rozmaitymi kolorami czapki akademickie studentów wracających po ferii świątecznych do Wrocławia. Wpadam i ja w towarzystwo rozbawionych studentów. Już po chwili znam wszystkich. Wiem kto z jakiej uczelni i z jakiego wydziału, znajdujemy wspólnych znajomych. Zartem i śmiechem nie ma końca. Podróż zapowiada się niezwykle przyjemnie.

Któryś z nowych kolegów wybiera butelkę świętego krupniku i puszcza ją po przedziale. A za chwilę słychać już na cały pociąg jak nasza ośsemka śpiewa. „Wrocław, kochany Wrocław”. Miłkną rozmowy w pociągu, wszyscy przysłuchują się śpiewanym przez nas piosenkom. Przybyły konduktor uśmiecha się spod wąsa patrząc na rozbawione towarzystwo. Jakoś nikt z jadących do Krakowa nie ma ochoty nas opuścić. Nasza przygodna znajoma piękna Zosia decyduje się w ostatniej chwili.

— Jadę z wami do Wrocławia. Odpowiada jej salwa radosnego śmiechu.

Wśród śpiewu dojeżdżamy nad ramię do Wrocławia.

Przez zbity tłum wychodzę, torując drogę kolegom na peron, za mną zaś wanna Zosia i jeden z kolegów.

W tej chwili nasz pociąg i pozostała część nowej paczki odjeżdża na Wrocław Główny.

Krzyczą coś z daleka i wymachują

Na marginesie likwidacji Min. Informacji i Propagandy i reorganizacji Min. Przemysłu i Handlu

Dyrektor Biura Usprawnienia Administracji przy Prezydium Rady Ministrów, prof. Maurycy Jaroszyński, udzielił przedstawicielowi SAP interesujących uwag na marginesie likwidacji Ministerstwa Informacji i Propagandy oraz wyjaśnił na temat zmian kompetencyjnych Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

— Dlaczego Ministerstwo Informacji i Propagandy przestało istnieć?

— Ponieważ czynniki miarodajne doszły do przekonania — mówi dyr. Jaroszyński — iż taka kompozycja funkcji, w postaci osobnego ministerstwa, nie jest już potrzebna. Funkcje informacji łącznie z prasą przechodzą obecnie do kompetencji Prezesa Rady Ministrów. W ten sposób wszystkie sprawy prasowe skoncentrują się u boku Prezesa Rady Ministrów tak, jak to już miało miejsce w odniesieniu do Głównego Urzędu Kontroli Prasy i Widowisk. Obecnie pod nadzór Premiera przejdzie PAP; Radio Polskie. Oczywiście przydzielenie Radia, jako instrumentu informacyjnego, do kompetencji Prezesa Rady Ministrów nie zmniejszy wpływu na tę instytucję innych min., a zwłaszcza min. Kultury, który, będzie miał w Radio całkowitą pieczę nad sprawami dotyczącymi swego resortu. Nadzór nad stroną techniczną Polskiego Radia zostanie, jak dawniej, w ręku ministra Poczty.

Przekazanie kompetencji Min. Informacji i Propagandy Prezesowi Rady Ministrów nie monopolizuje spraw informacji w ręku Premiera. Tak więc informacja zagraniczną po dawnemu zajmować się będzie MSZ, a każdy minister będzie miał możliwość informowania społeczeństwa za pośrednictwem radia w sprawach dotyczących swojego resortu.

Pozostałe resorty, jak np. Film Polski, Państwowy Instytut Wydawniczy itp., wchodzi w zakres działania Ministra Kultury. Natomiast niewiadomo jeszcze, do jakiego resortu zostanie włączony przemysł poligraficzny łącznie z Państwowym Zakładami Graficznymi. Zdecyduje o tym specjalna uchwała Rady Ministrów. Dyskutuje się m. in. koncepcję przekazania zarządu nad przemysłem poligraficznym Ministerstwu Przemysłu.

— Jak wygląda sprawa przekształcenia Ministerstwa Przemysłu w MI?

PZH buduje nowy gmach

Państwowy Zakład Higieny przystąpił do wykonania przy znanego mu wielkiego dwupiętrowego gmachu przy ul. Piechoty. Prace budowlane już się rozpoczęły. Na cel ten PZH dysponuje w chwili obecnej 4,5 mil. zł., zaś na II kwartał ma przeznaczone dalsze 3,5 mil. zł. Wykończenie gmachu przewidziane jest jeszcze w bieżącym sezonie.

Po oddaniu tego gmachu do użytku znajdą w nim pomieszczenie liczne pracownie PZH, a m. in. Zakład produkcji surowic i szczepionek, Oddział Bakteriologiczny, Oddział Badania Środków Żywności oraz Oddział Badania Wody. (m)

Młynarze idą do obozu pracy za niewykonanie skupu zboża

Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami w Lublinie osadziła w areszcie młynarzy — Kalwarczyka Konstantego z Lubartowa oraz Marcyniuka Adolfa i Rubaja Kazimierza za nie-

nisterstwo Przemysłu i Handlu?

— Dekret w tej sprawie już się ukazał i obecnie następuje przegrupowywanie kompetencji. Jest to zagadnienie tak skomplikowane, że sam dekret nie może go bez reszty rozstrzygnąć.

— Ten sam dekret — ciągnie dyr. Jaroszyński — który zmienił kompetencje resortów gospodarczych, przenosi szereg instytucji państwowych spod kompetencji Prezesa Rady Ministrów do poszczególnych ministerstw. Tak więc Główny

Urząd Pomiarów Kraju przeszedł do Ministerstwa Odbudowy, ponieważ zakres działania Urzędu był najbliższy temu resortowi. Główny Urząd Likwidacyjny przeszedł do kompetencji Ministra Skarbu. Zadaniem tego Urzędu jest, jak wiadomo, zewidencjonowanie mienia ponemieckiego i opuszczonego, zlikwidowanie go i wpłacenie pieniędzy uzyskanych z likwidacji do Skarbu Państwa. Główny Urząd Statystyczny i Insty-

tut Gospodarstwa Narodowego przeszły do kompetencji Prezesa C.U.P.

W najbliższej przyszłości nie przewiduje Biuro Usprawnienia Administracji żadnych dalszych zmian kompetencyjnych innych ministerstw. Natomiast Biuro zajmuje się stale we wnętrzną organizacją wszystkich urzędów państwowych, co w konsekwencji ma doprowadzić do znacznych oszczędności w gospodarowaniu materiałem ludzkim i rzeczowym. Na

Oprawca Włodawy skazany na śmierć

Wczoraj stanął przed Sądem Okręgowym w Lublinie zdrajca własnego narodu Henryk Chwedorzewski, który za czasów okupacji dał się straszyć we znaki mieszkańcom Włodawy.

W roku 1941 nawiązał Chwedorzewski kontakt z gestapo i został konfidentem politycznym. Wydał on Niemcom cały szereg młodych ludzi, oskarżając ich o przynależność do organizacji podziemnej. Większość tych ludzi dziś już nie żyje, zgineli w Oświęcimiu lub też zostali zabici na miejscu.

Chwedorzewski wskazał też Niemcom miejsce pobytu partyzantki żydowskiej. O „gorliwości” Chwedorzewskiego najlepiej świadczy fakt, że gdy

pewnego razu gestapowcy skarżyli się przed nim, że aresztowani Polacy nie chcą się do niego przyznać, radził im, by bili więźniów, a wtedy ci „wszystko wyśpiewają”.

Wstrząsające wrażenie zrobiło na Sądzie i na obecnych na sali rozpraw zeznanie Zbigniewa Kosińskiego, który w najwyższym zdenerwowaniu opowiadał o tym, jak syn jego został aresztowany na skutek doniesienia Chwedorzewskiego za to, że zabrał z zakładu fotograficznego zdjęcie grupy policjantów niemieckich i przesłał je organizacji podziemnej. Młody Kosiński został wystawiony do Oświęcimia, gdzie zginął.

Zbigniew Kosiński zeznał w dalszym ciągu, że w czasie roz-

mowy z pewnym Niemcem do wiedział się, że właśnie od Chwedorzewskiego otrzymywało gestapo tak dokładne informacje o wszystkich członkach organizacji.

Chwedorzewski po wycofaniu się Niemców wyjechał do Kielc, gdzie przebywał pod fałszywym nazwiskiem Nowakowski. Został on tam jednak rozpoznany i aresztowany.

Na rozprawie w Sądzie wszyscy świadkowie zeznaniami swymi bardzo silnie obciążyli Chwedorzewskiego, przedstawiając go jako najstraszniejszego oprawcę Polaków. Nawet zeznania jego przyrodniego brata, który miał być świadkiem odwodowym, w ogniu pytań prokuratora i Sądu stały się potwornym oskarżeniem.

Sąd skazał Chwedorzewskiego na karę śmierci.

W Lublinie powstał Komitet Młodzieży dla Pomocy Ofiarom Powodzi

Z inicjatywy Wojewody lubelskiego odbyło się w dniu wczorajszym zebranie organizacyjne Woj. Komitetu Młodzieży dla Pomocy Ofiarom Powodzi. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego, WRN, Kuratorium Szkolnego, wojewódzkiego, miejskiego i powiatowego Wydziału Opieki Społecznej, „Społem”, Inspektoratu szkolnego oraz Organizacji Młodzieżowych.

Po zagajeniu przez inspektora PCK ob. Rzeszowskiego zawiązał się Komitet, na którego

czelo stanął dyr. A. Paciorek.

Na terenie całej Polski, a więc i w woj. lubelskim odbędzie się od 20—27 kwietnia br. zbiórka w naturze na rzecz Pomocy Ofiarom Powodzi przeprowadzane przez Organizację Młodzieżową.

Komitet zwraca się do wszystkich Organizacji Młodzieżowych z gorącym apelem, by wzięły jak najliczniejszy udział w tej akcji. Zgłaszać należy się w miejscowych oddziałach PCK i do władz administracyjnych.

Komitet apeluje również do całego społeczeństwa, aby przychylnie ustosunkowało się do przeprowadzonej przez młodzież Akcji Pomocy Powodzi. Zebrane przez młodzież dary w naturze zostaną złożone w punktach wyznaczonych przez władze administracyjne. Wszelką korespondencję dotyczącą Komitetów Młodzieży dla Pomocy Ofiarom Powodzi należy kierować pod adresem: Wojewódzki Komitet Młodzieży dla Pomocy Ofiarom Powodzi Lublin — PCK, ul. Wyszyńskiego nr 5.

Ulgi dla rolników Uregulować należności Funduszowi Ziemi

Wiele jeszcze osób, które otrzymały gospodarstwa, bądź to ponemieckie, bądź z reformy rolnej nie uiszczyło jeszcze należnej sumy za otrzymaną ziemię.

Aby ułatwić spłaty działkowiczom Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych podało do wiadomości, że do dnia 1 lipca rb. należność za ziemię można będzie płacić według stawki wynoszącej 1000 zł za kwintal żyta.

Po 1 lipca stawka ta zostanie prawdopodobnie zmieniona, a cenę żyta przeliczać się będzie wtedy na cenę wolnorynkową. Ponieważ obecnie żyto docho-

dzi do 3000 zł za kwintal w interesie każdego nabywcy leży wykorzystanie tego okresu. Nadmienić jeszcze należy, że Fundusz Ziemi będzie przyjmował wpłaty nie tylko na poczet rat i zaliczek, których terminy już przypadają, ale również i na poczet zaliczek za ziemię i gospodarstwa jeszcze nieoszacowane, których terminy spłat przypadają będą w latach następnych. Wszelkie należności za ziemię należy wpłacać na rachunek Funduszu Ziemi w Państwowym Banku Rolnym w Lublinie bezpośrednio lub w najbliższym urzędzie pocztowym na konto PKO nr 11.205 P. B. R. — Fundusz Ziemi.

Ob. Wójcik Jan, Dyrektor młyna Nr. 12 w Lublinie wpłacił 2000 zł. i wzywa:

- 1) Ob. Niedziółkowskiego Jerzego — Buchaltera w Lublinie.
- 2) Ob. Bartkiewicza w Lublinie.

Nadmierny apetyt p. Bulicza Co na to Urząd Ziemski?

Ob. Bulicz Jan, mieszkaniec wsi Majdan Ostrowski gm. Rakolupy, pow. Chełm, odznacza się nadmiernym apetytem. Nie znaczy to, żeby obywatel ten był żarłokiem, apetyt jego bowiem dotyczy nie jedzenia lecz ziemi. Pan Bulicz posiada w Majdanie Ostrowskim gospodarstwo o powierzchni około 5 ha. Wobec tego, że uważał, iż nie jest on dla niego wystarczający, sobie tylko znanymi sposobami wystrząsał się o 2 inne gospodarstwa polskie o powierzchni około 10 ha. Zapisanie trzech gospodarstw na jedną osobę byłoby rzeczą niemożliwą, to też ob. Bulicz zastosował sprytny wybieg. Właścicielem jego dawnego gospodarstwa jest obecnie córka, a dwóch nowych on i jego żona. Wydawało by się, że tym samym apetyt ob. Bulicza został zaspokojony. Okazuje się, że jest inaczej. Ostatecznie ob. Bulicz wystąpił o przydzielenie mu gospodarstwa ob. Maciora Władysława, przynależnego temu ostatniemu w ramach reformy rolnej. Macior przed wojną biedny wyrobnik zagospodarował już otrzymane w roku 1946 3 hektarowe gospodarstwo, to też nie dziwnego, że jest ono obecnie niezłym kąskiem dla nienasyconego apetytu pana Bulicza.

Najciekawsze w tym wszystkim jest to, że Powiatowy Urząd Ziemski, który własnoręcznie nadał w roku 1946 gospodarstwo Maciorze, obecnie przydzielił je po raz drugi Buliczowi. Tym samym stał się on właścicielem aż 4 gospodarstw. Ciekawi jesteśmy, co na taką politykę Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Chełmie powiedzą władze wojewódzkie.

Łączuch składek na sztandar dla Zw. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację

Kpt. Drozd Wacław wpłacił 500 zł. na ufundowanie sztandaru i wzywa: plk. Salomona z DOW Nr. 7

plk. Korpikiewicza, Szefa Wydz. DOW 7,

plk. Milewskiego, Szefa Służby Samochodowej DOW 7,

por. Łukasiewicza DOW 7,

kpt. Formanika, DOW 7,

kpt. Baranowskiego, DOW 7,

mjr. Dziewanowskiego, DOW 7,

mjr. Tomaszewskiego DOW 7,

kpt. Tymlaskiego, Kwatermistrz DOW 7,

kpt. Szubartowskiego DOW 7,

Por. Kazanowski Stanisław wpłacił 500 zł. i wzywa:

por. Zagórskiego Leopolda DOW 7,

ppor. Fijath Tadeusza DOW 7,

por. Kozłowskiego Wacława DOW 7,

kpt. Patrylasa Czesława DOW 7,

kpt. Krzyżanowskiego DOW 7,

por. Kamińskiego DOW 7,

por. Kalimiuka DOW 7,

plk. Sagana DOW 7,

plk. Klimasa DOW 7,

kpt. Górwina DOW 7.

Ob. Wójcik Jan, Dyrektor młyna Nr. 12 w Lublinie wpłacił 2000 zł. i wzywa:

1) Ob. Niedziółkowskiego Jerzego — Buchaltera w Lublinie.

2) Ob. Bartkiewicza w Lublinie.

SPROSTOWANIE

W Nr. 101 z dnia 15. IV. 1947 r. do artykułu „Wywiad z ministrem Świętkowskim” wkradła się omyłka. Zamiast „Na plenarnym posiedzeniu złożyłem sprawozdanie Sekretariatowi Generalnemu” podano mylnie „sekretarzowi generalnemu”. Dalej powinno być „wysłano depeszę protestacyjną przeciw prześladowaniu organizacji pomocy więźniom w Grecji”, nie zaś „byłym więźniom” i wreszcie powinno być „konieczne jest do tego zrozumieć nie i poparcie zarówno rządu, jak i całego społeczeństwa” a nie jak podano „oparcie zarówno rządu jak i całego społeczeństwa”.

Budżet inwestycyjny Lublina na r. 1947 Przemówienie min. Modzelewskiego uchwalony

Spółdzielnie mieszkaniowe otrzymają autonomię

Wczoraj w godzinach popołudniowych odbyło się XXIV plenarne posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej. Głównym punktem obrad była sprawa uchwalenia budżetu inwestycyjnego Lublina na rok 1947.

Zebranie rozpoczęło się od wniosku Prezydium M. R. N. dotyczącego ostatniego wystąpienia min. Marshalla w Moskwie. Wniosek stwierdzający, że przyłączenie Ziemi Zachodnich do Polski jest zrealizowaniem postulatów historycznej sprawiedliwości i że ziemie te zagospodarowane już przez polskich chłopów, robotników i inteligencję pracującą są absolutnie polskie, został przyjęty przez aklamację.

W dalszym ciągu obrad omówione zostały statuty 2 nowych podatków zaprojektowanych przez Zarząd Miejski na częściowe pokrycie budżetu inwestycyjnego, a mianowicie podatku od lokali zajmowanych w hotelach, oraz podatku za nadmierne używanie bruków. Oba te podatki, o których zresztą informowaliśmy już naszych czytelników zostały po krótkiej dyskusji jednogłośnie uchwalone.

Z głównym zagadnieniem wczorajszego posiedzenia, a mianowicie z projektowanym na rok 1947 budżetem inwestycyjnym m. Lublina zapoznał zebranych Naczelnik Wydziału Finansowego ob. Ślaski. Na wstępie stwierdził on, że budżet ten pierwszy po wojnie jest w stosunku do minimalnych

nawet potrzeb miasta bardzo skromny. Tym niemniej jest on już poważnym krokiem naprzód w ogólnej stabilizacji gospodarki krajowej. Po krótkiej dyskusji wykazującej pozytywne ustosunkowanie się ogółu radnych do projektowanego budżetu został on uchwalony jednogłośnie. Wobec tego, że pisaliśmy już o tej sprawie szczegółowo przypomniemy tylko najważniejsze jego pozycje. W całości budżet zamyka się po stronie wydatków sumą 37.700.000 zł. Najważniejsze pozycje stanowią kwoty przewidziane na odbudowę szkoły przy ul. Lipowej — 15 mil. zł, odbudowę ratusza — 2,5 mil.

zł, remont budynków szpitala Jana Bożego — 4,5 mil. zł, remont bruków — 4,8 mil. zł oraz na urządzenie placu za halą targową przy ul. Lubartowskiej — 2,5 mil. zł.

Drugim niezmiernie ważnym zagadnieniem, któremu Rada poświęciła wiele czasu była sprawa Spółdzielni Mieszkaniowej. Wyłoniona na ten temat dyskusja doprowadziła do wysunięcia wniosku, w którym poruszono następujące postulaty: 1) Wszelkie nowe domy wybudowane na terenie Lublina nie podlegają ingerencji Wydz. Kwaterunkowego. 2) Mieszkania spółdzielcze użytkowane będą wyłącznie

przez członków spółdzielni. 3) Rada przyznaje Spółdzielniom Mieszkaniowym — autonomię. 4) Czynniki w nowo wybudowanych domach prywatnych nie będą zreglamentowane i będzie mógł być kalkulowany na podstawie wkładów. Poza tym Rada upoważniła Zarząd Miasta do wyznaczenia odpowiednich terenów pod budowę nowych domów spółdzielczych. Wszystkie punkty wniosku zostały przyjęte jednogłośnie. Przewodniczący M. R. N. ob. Dymowski w przemówieniu końcowym wyraził nadzieję, że uchwalony przez Radę wniosek przyczyni się w dużej mierze do rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie Lublina. jot

Z Komisji Ujawniania

Już tylko 9 dni

Już wkrótce, bo za 9 dni, kończy się okres działania amnestii. W związku z tym ruch w Komisjach Ujawniania przybiera coraz bardziej na sile.

W dniu wczorajszym zgłosił

się do Komisji Ujawniania w Lublinie, wśród wielu innych, również dowódca pododdziału „Rysia” — „Iwan” z całą swoją grupą.

Ukraiński Schupo skazany na 3 lata więzienia

Jan Klimczak, mieszkaniec Tarnobrzegu w powiecie biłgorajskim, pełnił w okresie okupacji od 2 lipca 1943 do czerwca 1944 funkcję wartownika w Lublinie i chodził w mundurze

ukraińskiej Schutzpolizei. Jakkolwiek Klimczakowi nie udowodniono znęcania się nad ludnością polską, to jednak za samą przynależność do formacji której zadaniem była „pacyfikacja”, służba wartownicza w więzieniach i obozach wysiedleńczych oraz mordowanie ludności polskiej, został on skazany dnia 15 bm. na 3 lata więzienia.

„Bimber” i nielegalny handel tytoniem nie popłacają

Do Komisji Specjalnej w Lublinie wpłynęło od dnia 1 stycznia do dnia 15 kwietnia 80 spraw o potajemne gorzelnictwo i nielegalny handel tytoniem. W wyniku przeprowadzonych rozpraw aresztowano 24 osoby, z tego 5 za bimber i 19 za nielegalny handel tytoniem, przy czym jedna osoba została skazana na 1 rok obowiazku pracy za pędzenie samogonu.

SPORT

Bieg na przełaj w Chełmie

W dniu 13 bm. odbył się w Chełmie bieg na przełaj zorganizowany z inicjatywy Powiatowego Urzędu WF i PW. Do biegu zgłosiło się 18 zawodników, jednakże trzech z nich na skutek orzeczenia lekarza nie zostało dopuszczonych. Pierwsze miejsce zajął Pietrzykowski Tadeusz (Gimn. Mechaniczne), 2-gie Ziętek Edward

(Gimnazjum dla Dorosłych), 3-cie Skwara Jerzy. Zwycięzcy otrzymali nagrody ufundowane przez starostę chełmskiego prezydenta miasta oraz Powiatową Radę Narodową. Na trasie biegu zebrała się liczna młodzież szkolna która z entuzjazmem dopięto wała swych kolegów.

Pilkarze czescy chcą przyjechać do Lublina

W. K. S. „Lublinianka” otrzymała list od Sportowego Klubu „Meteor” w którym Czesi proponują rozegranie meczu piłkarskiego w Lublinie oraz pięciu innych miastach Polski,

a mianowicie: Warszawie, Katowicach, Bytomiu, Częstochowie i Radomiu.

Drużyna piłkarska SK „Meteor” jest jedną z lepszych w Czechosłowacji. Poszczycić się może ona zwycięstwami z czołowymi drużynami czeskimi („Slavia”, „Sparta”) i zagranicznymi („Racing Club” w Strassburgu i reprezentacja Bordeaux). Gracze SK „Meteor” brali udział w reprezentacji Czechosłowacji w rozgrywkach z Jugosławią, Francją, Wiedniem, Budapesztem itd.

Zgoda „Lublinianki” na uczynioną jej propozycję będzie zależała od dwu czynników. Przede wszystkim czy w proponowanym przez Czechów terminie będzie mogła rozegrać mecz. Proponowane spotkanie miało się odbyć w czasie od 5 do 13 lipca, względnie między 12 a 17 lipca.

Drugim ważnym czynnikiem jest sprawa finansowa. „Lublinianka” zapewne zgodzi się na rozegranie meczu tylko na prawach rewanżu, tzn. że piłkarze „Lublinianki” wyjechaliby także do Czechosłowacji. Jeżeli więc zostaną uzgodnione te dwa zasadnicze warunki, to ujrzymy czeskich piłkarzy w Lublinie.

Dokąd

dzisiaj idziemy

REPERTUAR KIN

KINO APOLLO:

„Czarodziejski kwiat”

KINO BALTYSKI:

„Ostatnia szansa”

KINO RIALTO:

„Szary lord”

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

„Maria Stuart”

TEATR MUZYCZNY

IM. ŻOŁNIERZA POLSKIEGO

„Szkarslatne róże”

(Młodzież akademicka 50% zniżki)

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Wydział Powiatowy — Powiatowy Zarząd Drogowy w Lubartowie, ogłasza przetarg nieograniczony na prace brukowe i remonty jamkowe jezdni brukowej z kamienia polnego, na drogach powiatowych tutejszego powiatu.

Cena podana w ofercie winna opiewać za 1 m kw. gotowego bruku, z materiału dostarczonego przez Powiatowy Zarząd Drogowy, wliczając zerwanie starego bruku, zrobienie planu, ułożenie bruku itp.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać do dnia 29 kwietnia 1947 roku godz. 10.00 w Powiatowym Zarządzie Drogowym w Lubartowie, ul. Lubelska 57a, gdzie o godz. 11.00 nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Informacji szczegółowych udziela Pow. Zarząd Drogowy Wydział Powiatowy — Powiatowy Zarząd Drogowy w Lubartowie zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny, wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu, oraz częściowego skorzystania z oferty.

KOMUNIKAT

Centrali Skór Surowych w Łodzi

Zawiadamia wszystkich posiadaczy skór ciętych surowych, że od dnia 1 marca 1947 r. na terenie całego kraju wszystkie Oddziały Wojewódzkie i Agencje Powiatowe Centrali Skór Surowych placą za 1 kg surowej skóry ciętej, świeżej lub solonej, w zależności od jej jakości:

za I kl. cena zasadn. zł 200, premia zł 200 — razem zł 400
za II kl. cena zasadn. zł 180, premia zł 180 — razem zł 360

Worki przeciw-molowe

naftalina, terpentyna

J. RACZKOWSKI

Lublin, Narutowicza 52

tel. 33-26 212

Ogłoszenie przetargu

Wydział Mundurowo - Taborowy D. O. W. VII ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie remontu 12 kuchon polowych typ. Piech. Art. i 30 kuchon polowych typ przyczepy samochodowej.

Dokładne informacje można otrzymać w Wydziale Mund. Tab. D. O. W. VII ul. Szpitalna 12, gdzie należy składać oferty. Otwarcie ofert nastąpi dnia 2. V. 1947 r. o godz. 8-ej w Wydziale Mund. Tab. ul. Szpitalna 12, pokój Nr 50.

Do ofert dołączyć kwit wadialny w wysokości 1% zamówienia. Zastrzega się przy tym prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i bez zobowiązania ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, częściowego skorzystania oferty, prawa wyboru oferenta, bez względu na wyniki przetargu.

207

Szef Wydziału Mund. Tab. D. O. W. VII
(-) Wojdygowski por.

koniunkturalne, to solidna nienaruszalność na podstawie naszych stosunków z Czechosłowacją. Na tej podstawie rozwiążemy wszystkie zagadnienia” (oklaski). Mówca przeciwstawia następnie obecny układ różnym układom sprzed 1939 roku wskazując, że na wszystkich rokowaniach z tego okresu ciążyło piętno koniunkturalności, lawirowania i dlatego jeśli nawet osiągnano sukcesy to były to sukcesy na 2 lub 3 miesiące lub na kilka lat. Obecnie natomiast Polska szuka sprzymierzeńców przede wszystkim wśród tych państw i narodów, które są i mogą być sprzymierzeńcami naturalnymi, które mają te same interesy, a jeśli to możliwe te same metody współpracy międzynarodowej.

Rozwiązanie wszystkich kwestii przewidzianych przez układ i protokół sprzyjać będzie fakt, że Czechosłowacja i Polska, która się obecnie buduje mają solidne podstawy demokracji. O całkowitej słuszności zawartego przez nas paktu świadczy również przebieg niektórych posiedzeń konferencji 4 mocarstw w Moskwie.

ZNACZENIE MIĘDZYKRAJOWE UKŁADU

Układ o przyjaźni i wzajemnej pomocy z Czechosłowacją, który podpisał się po takim układzie ze Zw. Radzieckim i Jugosławią stanowi ogólny układ, którego sens ustanawia na Odrze i Nysie nie tylko granicę Polski, ale granicę Słowiańszczyzny. Niech w ten sposób rozumieją to pewne czynniki, których odgłosem są wystąpienia przedstawiciela St. Zjedn. Ameryki w sprawie naszych granic zachodnich. Jak szybko zapomniano o tym, że hitleryzm nie tylko wypisał na swych sztalach, rach wyniszczenie narodów słowiańskich, ale że usiłował to zrealizować i że w walce z tymi zbrodniczymi dążeniami Polska spłynęła krwią. A teraz w niespełna dwa lata po zakończeniu wojny czynniki te popierają dążenia niektórych elementów niemieckich. Czyżby to powołując się na interesy Europy, a Europa dla nich nie wiadomo z jakich powodów kończy się gdzieś po tamtej stronie Łaby, Usiłują w ten sposób budować niepokój, który wszystkim prostym ludziom nie daje spokoju jutra, ale pokój najeżony niebezpieczeństwami, pokój, który służyć może nienasyconym trustom i kartelom. Z tych smutnych lub podobnych względów wywołać musi usprawiedliwione zastrzeżenie zgłoszone ostatnio amerykańską propozycją zawarcia paktu 4 w sprawie Niemiec. Zaden pakt w sprawie Niemiec, który w swej treści nie będzie zawierał podstaw likwidacji imperializmu niemieckiego nie może stać się paktem trwałego pokoju. Zarówno przez nas i przez Czechosłowację zostało uzgodnione w traktacie stosowawczym naszego układu o przyjaźni, że podstawa stosunków z Niemcami musi być umożliwienie konsekwentnej demokratyzacji Niemiec, wpływająca przez nią na losy Niemiec, a to przez wyraźne rozbrojenie i denazyfikację Niemiec, zlikwidowanie karteli i trustów oligarchii finansowej junkrów.

Opinia polska z ogromnym zadowoleniem przyjęła jasne i kategoryczne stanowisko min. Molotowa w sprawie granic nad Odrą i Nysą. Opinia polska solidaryzuje się z orzeczeniem min. Molotowa w odniesieniu do zniszczenia militarystyki niemieckiej, organizacji bezpieczeństwa w Europie i przynależności ustroju Niemiec (oklaski).

Chcę również podkreślić — mówi min. Modzelewski — że stanowisko Francji w sprawie bezpieczeństwa podobne jest do naszego i stąd poparcie ministra Bidault naszych granic zachodnich (oklaski). Atmosfera w jakiej toczyły się nasze rokowania z Czechosłowacją sprawia, że patrzymy na przyszłość naszych stosunków z Czechosłowacją z całkowitą ufnością. Jesteśmy przekonani że cała Wysoka Izba — patrzy przez wysiłki Rządu Rzeczypospolitej idące w kierunku utrwalenia przyjaźni z Czechosłowacją i zaakceptuje przedłożoną jej ustawę o ratyfikacji układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy z Czechosłowacją (długotrwałe oklaski).

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH 4-ty dzień ciągnięcia IV-ej Klasy 49 Loterii

Wygrana 500.000 zł Nr 57954 padła w Poznaniu.

Wygrane po 100.000 zł NrNr 19070 63282

Wygrane po 20.000 zł NrNr 1027 1773 4303 5568 10564 13390 16865 17234 20084 23648 28274 31099 31184 31586 42548 44449 50477 53601 57467 60041 63875 64209 64482 65579 67291

Wygrane po 10.000 zł NrNr 1240 1244 1472 1671 2713 3144 3243 3591 3792 4624 5019 5452 5902 6678 7088 7222 7382 8014 10047 11070 12355 13228 13524 13537 13827 14079 14416 14725 15542 15669 16532 17217 18104 18518 19602 20081 20990 22082 22556 23636 24188 24318 25270 25361 25830 26207 26726 27303 28093 28501 29173 29578 29695 30283 30484 31372 31984 31997 33093 34112 34121 34235 34437 35341 35879 36218 36390 36477 36858 37446 40130 40350 41055 41665 41962 42120 45013 45351 45960 46417 46662 47174 48678 49057 49659 51154 52036 52537 52560 53089 53254 53765 53823 54309 54567 55965 55138 55363 56244 59831 60354 60481 60687 62501 63025 63278 64668 66122 67104 67680 67724 67791 68114 69183

Wygrane po 5.000 zł NrNr 140 247 428 1060 1465 1955 2054 2550 3163 3390 3732 4092 4249 5635 6739 8362 10517 12548 12647 12857 15403 16857 17096 17509 17890 18354 18526 18816 19087 19204 19705 19896 22628 22994 23644 23753 23847 24039 24754 24764 25227 25531 25869 26724 27073 27319 27551 28527 28620 28627 28683 30641 30825 31778 32124 32937 33737 34876 34936 35042 35177 35770 37263 37307 37637 38786 38979 38989 39120 39849 41065 41442 44254 44491 44731 45684 45696 47811 49277 49542 50042 50216 51136 51173 51246 51534 51749 53586 53803 53955 55201 55492 55693 56830 57848 58304 58475 59460 60967 61265 62810 63390 63793 64154 65061 65345 66873 67961 68754

Wygrane po 3.000 zł NrNr 1152 1198 1593 1883 2069 2257 3080 4266 4775 5662 6593 7136 7978 8593 8675 9302 9758 11303 11810 12405 12578 12597 12965 13627 13969 14315 14493 14997 15168 15778 17010 17966 18430 18476 18780 18905 19078 19189 20284 21279 22565 22970 23653 25023 25948 26454 28014 28383 29376 29790 30267 30581 30962 32674 32490 34015 34409 34516 35385 36644 36795 36864 37676 38048 38127 38142 38374 38386 39820 39935 40060 40154 40500 40713 40719 41460 42021 44581 44735 45214 45334

Dalszy ciąg wygranych po 2000 zł podany będzie jutro

46042 47223 47399 47992 48634 49717 50385 50542 50572 51285 51540 51695 51758 51883 51903 52140 52190 52698 53400 53627 54075 54868 54883 55405 55854 56050 56160 56173 57786 57875 57924 58996 59241 59342 60175 60710 60808 61008 61028 62447 63074 63241 63772 64542 66213 67544 67770 68600 68991 69198 69940 69994

Dalszy ciąg wygranych po 2.000 zł z 2-go dnia ciągnięcia

4809 92 951 5091 113 15 28 55 236 68 394 404 66 91 520 31 615 54 73 733 810 58 973 6053 169 90 96 99 249 341 455 72 522 69 613 33 35 44 79 738 88 850 947 85 7203 227 42 364 465 532 51 643 95 714 63 66 69 856 922 27 67 8127 56 73 206 47 96 349 50 409 18 51 75 96 576 77 88 90 662 701 813 52 64 9088 218 43 303 404 579 96 612 78 757 809 84

10022 76 93 134 48 59 70 221 37 70 332 44 83 599 657 69 771 95 827 60 11031 61 77 88 108 298 308 39 76 91 482 518 22 25 27 50 58 645 700 07 16 35 73 77 90 814 40 42 92 930 12137 52 215 32 43 393 488 510 40 62 625 48 737 46 852 91 928 13059 131 241 52 302 84 87 94 498 518 23 52 68 86 677 724 29 815 34 52 85 87 14053 128 33 334 47 70 402 598 654 76 769 802 06 35 914 38 15006 193 218 435 75 98 502 27 616 18 25 50 64 84 726 57 70 833 83 85 903 14 46 16065 84 133 40 203 28 47 392 98 440 43 519 40 63 68 616 62 94 726 70 893 995 17036 44 134 47 233 50 53 344 66 464 500 653 92 718 19 851 70 97 911 18108 173 82 93 269 416 26 595 06 17 46 641 50 68 94 754 805 43 50 58 916 31 19007 77 80 92 139 54 65 290 304 62 418 46 86 506 76 671 791 851 57 94 921 63 67 86

20005 26 181 97 231 56 94 312 66 71 92 437 50 571 625 82 728 78 841 52 61 21155 285 305 454 569 77 621 91 849 901 55 70 74 22021 71 166 88 328 60 568 716 24 34 40 987 23077 119 235 39 60 333 40 83 510 28 53 97 98 660 74 76 749 83 24019 24 132 237 544 82 600 83 780 928 87 25022 103 76 385 427 548 87 753 902 41 84 26063 116 259 69 361 69 475 510 65 628 45 48 50 719 39 47 55 62 948 82 27011 31 183 282 84 309 63 430 582 628 56 81 711 902 28009 73 77 116 51 81 92 93 96 268 76 77 316 27 29 40 472 504 739 63 844 85 968 80 29025 100 237 55 384 438 44 548 63 658 84 721 35 93 817 39 942 96 30153 76 86 223 28 30 81 97 365 66 68 414 65 88 514 73 601 64 746 82 868 74 86 946 50 54 31053 98 116 215 23 84 87 327 65 86 405 18 521 24 629 70

Świece do samochodów regeneruje

Firma Karol Wolff
Lublin, ul. Kawia 14
tel. 11-48 6908

PRZETARG

Komitet Budowy Gmachu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie w nowo budującym się gmachu W. R. N. w Lublinie robót wodociągowo-kanalizacyjnych.

Szczegółowe warunki przetargu z podkładkami, projekt instalacji, opis techniczny, ślepy kosztorys, wzór umowy można otrzymać za zwrotem kosztów w wysokości 1000 zł w Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Lublinie ul. 22-go Lipca Nr 4, pokój Nr 42 w godzinach urzędowych, gdzie również winny być składane oferty.

Termin ważności oferty 30 dni.
Komitet Budowy Gmachu W. R. N. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta względnie unieważnienia całego przetargu bez podania przyczyn.

PRZETARG

Komitet Budowy Gmachu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie w nowo budującym się gmachu W. R. N. w Lublinie: a) instalacji elektrycznej, b) instalacji dzwonekowej, c) instalacji telefonizacji.

Szczegółowe warunki przetargu wraz z podkładkami: projekt instalacji, opis techniczny, ślepy kosztorys, wzór umowy można otrzymać za zwrotem kosztów w wysokości 1000 zł w Wojewódzkiej Radzie Narodowej w Lublinie ul. 22-go Lipca Nr 4 - pokój nr. 42 w godzinach urzędowych, gdzie również winny być składane oferty.

Termin ważności oferty 30 dni.
Komitet Budowy Gmachu W. R. N. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta względnie unieważnienia całego przetargu bez podania przyczyn.

W zakresie przesłania oferty pocztą, kopertę ofertową należy włożyć do nałożonej ofrankowanej drugiej koperty z adresem: „Komitet Budowy Gmachu W. R. N. w Lublinie, ul. 22-go Lipca Nr 4, pokój 42”.

KOMUNIKAT

Zarząd Związku Pracowników Samorządu Terytorialnego i Użyteczności Publicznej - Oddział w Lublinie, podaje do wiadomości, że w dniu 27 kwietnia 1947 r. o godz. 9-ej rano w pierwszym terminie, o godz. 9.30 w drugim, odbędzie się w sali Miejskiego Wydziału Aproprowiacji i Handlu przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, Walne Zebranie Członków Związku z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie
2. Wybór Przewodniczącego i powołanie Prezydium
3. Sprawozdanie Zarządu a) organizacyjne, b) kasowe
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej
5. Dyskusja nad sprawozdaniami
6. Udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi
7. Wybór nowych Władz Związku
8. Wybór delegatów na Zjazd Okręgowy
9. Wolne wnioski.

Wstęp na salę za okazaniem legitymacji członkowskiej.
126

WEZWANIE DO SKŁADANIA OFERT

Urząd Wojewódzki Lubelski Wydział Odbudowy niniejszym ogłasza przetarg nieograniczony na roboty remontowe w budynku Szpitala Powiatowego w Puławach.

Oferta powinna być złożona tylko na całość robót ujętych w ślepych kosztorysach, które można otrzymać w Wydziale Odbudowy.

Przy składaniu ofert i wykonaniu robót obowiązują:

- 1) warunki ogólne o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa,
- 2) warunki ogólne obowiązujące przy wykonywaniu robót i dostaw dla Skarbu Państwa,
- 3) warunki techniczne zgodne z normami P. K. N.

Przed składaniem oferty należy zapoznać się na miejscu z warunkami wykonania roboty.

Roboty powinny być wykonane w terminie do 1. VIII. 1947 r.

Kaucja umowna będzie żądana w wysokości 2 proc. ogólnej wartości robót i winna być złożona przed podpisaniem umowy w gotówce lub innych walorach uznanych przez Ministerstwo Skarbu, ewentualnie do tej wysokości winno być uzupelnione wadium. Ponadto na zabezpieczenie wykonania umowy z każdego przejściowego rachunku będzie potrącone 5 proc. Oferta powinna być sporządzona w przepisany sposób i złożona do godziny 12-tej dnia 25. IV. 1947 r. w Wydziale Odbudowy Urzędu Wojewódzkiego Lubelskiego, pokój Nr 76 do skrzynki, albo nadesłana pocztą pod tym adresem.

Ofertę powinien złożyć wadium w wysokości 1 proc. ogólnej kwoty oferty na roboty i w wadium przepada na rzecz Skarbu Państwa jeżeli oferent pomimo utrzymania się przy przetargu uchyla się od podpisania umowy lub nie złoży żądanej kaucji umownej przed podpisaniem umowy. Jeżeli oferent nie utrzyma się przy przetargu, wadium będzie mu zwrócone w ciągu 14 dni po zakończeniu rozprawy ofertowej. - Kwit stwierdzający wnieście wadium należy dołączyć do oferty. Ponadto należy przedstawić wyciąg z rejestru handlowego, odpis karty rzemieślniczej, karty rejestracyjnej na bieżący rok kalendarzowy. Oferta obowiązuje oferenta od dnia 1. VI. 1947 r. Zmiana lub cofnięcie oferty dopuszczalne są tylko w terminie przewidzianym do składania ofert. Przetarg odbędzie się w Wydziale Odbudowy Urzędu Wojewódzkiego Lubelskiego - ul. Spokojna 4 - pokój Nr 76 dnia 25. IV. 1947 r. o godz. 12-tej. Wydział Odbudowy zastrzega sobie prawo wyboru oferty, niezależnie od wysokości zaofiarowanej sumy jak również unieważnienie przetargu bez podania przyczyn.

Warunki, plany, ślepe kosztorysy, projekt umowy itp. oferent może na być w Wydziale Odbudowy - Urząd Wojewódzki Lubelski, Spokojna 4, pokój Nr 76.

Naczelnik Wydziału Odbudowy
(-) Arch. FAFROWICZ
153 PAP

KUPEJE meble antyczne

zwykłe i nowoczesne
SKŁAD MEBLI
Lublin, Ś-to Duska 22
telefon 25-05

POPADY LEKARSKIE

WENERYCZNE, skórne, płciowe, dr. Feldman, Lubartowska 19 m. 6 front, II piętro. 6362

DR. RAK LEON choroby weneryczne i skórne - Wyszyńskiego 12/15 parter. 6121

LEKARZ - dentysta Romm Aleksander, pracownia sztucznych zębów, Wyszyńskiego 10. 6551

PRACA

POSZUKUJE pracownika do ogrodu od zaraz w wieku średnim ze znajomością pracy w rolnictwie. Zgłoszenia: Bv. chawska 180. 76c

POSZUKIWANA jest pracownica do mowa, Rybna 12 m. 9. 211

KUPNO - SPRZEDAŻ

DOM, sad pod Lubartowem sprzedam. Wiadomość: Narutowicza 23, księgarnia. 194

ROZNE

UWAGAM! Poszukiwaczę dobrego repertuaru muzycznego na orkiestrę: detę, symfoniczną i chóry salonowe mogą na być w Lublinie, ul. Zielona 5 m. 5 - Cichoń Adam. 163

ZAMIENIE duży pokój na I p. z urywalnością kuchni, z wygodami w środku, w składzie z pokojem z kuchnią i wygodami w środku. Zwolnić wszystkie koszty remontu. Pośrednictwo nie wykłuczone. Wiadomość: Sklep spożywczy p. Bobra, Krakowskie Przedmieście 57. 115

ZGUBY

EUKASIK Jan lat 25 unieważnia kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Kraśnik. 197

CYGAN Jan lat 23 unieważnia kartę odroczenia i powołania przez RKU Kraśnik. 198

UNIEWAŻNIAM dowód osobisty wydany przez ZSRR oraz inne notatki na nazwisko Mazur Kazimierz, zam. kol. Suszno, pow. Włodawa. 201

UNIEWAŻNIAM zagubioną książeczkę wojskową, oraz zwolnienie z wojska wydane przez RKU Lublin, świadectwo szkolne i metrykę urodzenia na nazwisko Warych Zofia. 202

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną, dowód osobisty zagubione w Kraśniku na nazwisko Sławinski Stefan. 195

URBAN Henryk unieważnia dwie karty z książki wojskowej, oraz zaświadczenie wojskowe RKU Lublin. 193

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Radzyn na nazwisko Suchodolski Franciszek. 191

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Radzyn na nazwisko Błajda Józef. 192

WOJCIK Jan zam. w Kamionce, unieważnia zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Kraśnik. 147

UNIEWAŻNIAM zagubione zaświadczenie wydane przez Komisję Weryfikacyjną w Warszawie i zaświadczenie wydane przez RKU Chelm na nazwisko Lucyn Bronisław. 205

UNIEWAŻNIAM zniszczoną karnetkę wydaną przez gm. Zemborzyce na nazwisko Chmielek Andrzej zam. Niedwica Kosielna. 204

UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty wydany przez gm. Konopnica na nazwisko Krzemieńska Waleria zam. Stasin. 203

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Kraśnik na nazwisko Gaca Stanisław, syn Macja zam. Podośnina. 163

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Lublin, Powiat na nazwisko Chojecki Józef. 209

Ogłoszenie Prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie

1) Prokuratura Sądu Okręgowego w Warszawie prowadzi dochodzenie w sprawie o znęcanie się nad więźniami w obozie koncentracyjnym w Dachau przeciwko: a) członkowi SS volksdeutschowi z Rawicza Hermanowi LITT-KE, b) członkowi SS volksdeutschowi z Łodzi Bertholdowi LANCE, c) Sturm-Infantererowi SS Rudolfowi PEIER-FEROWI, d) Romanowi NOWICKIEMU, członkowi policji obozowej.

Równocześnie prowadzone jest dochodzenie przeciwko Oberscharführerowi SS, zastępcy kierownika obozu w Goerlitz (Gross Rosen) - Winfriedowi ZUNKEROWI oraz przeciwko członkowi SS Wilhelmowi LAUSCHOWI, volksdeutschowi z Kalisza, strażnikowi w obozie w Buchenwaldzie.

Osoby, posiadające wiadomości o zbrodniczej działalności tych przestępców wojennych winny niezwłocznie zgłosić się do Prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie przy ul. Leszno Nr 53/55, IV piętro.

KAPUŚTĘ kiszona

w najlepszym gatunku

dostarcza po cenach konkurencyjnych

„Społem“
Okręgowy Oddział Spożywczy
Lublin, Spółdzielcza 4
tel. 20-41

SKUPEJE SKÓRY SUROWE

ciężkie, końskie oraz futerkowe

we wszelkich gatunkach i rodzajach placąc ceny najwyższe według cennika Centrali Skupu Skór Surowych

AGENCJA POWIATOWA W LUBLINIE
ul. Kowalska 4 - JAN JAKUBAS, tel. 15-73
Filia w Piaskach koło Lublina, ul. Lubelska 108